

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

**Tale til åbent samråd den 4. februar 2010 i
Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.
Spørgsmål AE og AF vil blive besvaret samlet
Det talte ord gælder**

Spørgsmål AE

Vil ministeren redegøre for anvendelsen af antibiotika i dansk svineproduktion og indholdet af resistente bakterier i dansk svinekød?

Spørgsmål AF

Hvad er ministerens holdning til, at tetracyclin tilsyneladende iblandes svinenes drikkevand – og dermed også anvendes til raske dyr, og vil ministeren tage initiativ til at forhindre, at raske dyr medicineres?

- Uanset de seneste års stigning i det totale forbrug af antibiotika til grise, så vil jeg fremhæve, at Danmark internationalt set stadig ligger lavt i forbrug af antibiotika i husdyrproduktionen.
- Jeg vil ikke acceptere stigningen. Og jeg vil arbejde aktivt for at knække den kurve.
- Fra 2001 til 2009 steg det totale forbrug af antibiotika til svin således med 45 %. Stigningen kan til dels forklares med en øget produktion og sygdom i besætningerne. Men ikke kun.

- Overordnet set, skal vi i vores landbrugsproduktion sikre en ansvarlig brug af antibiotika. Vi har brug for antibiotika til at behandle syge dyr, men vi skal samtidig begrænse udviklingen af resistente bakterier. Det gøres bedst ved at vælge antibiotika, der ikke er kritisk vigtige for behandling af mennesker.
- I de seneste par år har vi faktisk set et stort fald netop i de kritisk vigtige antibiotikatyper, fluorokinoloner og cefalosporiner. Mange dyrlæger følger de retningslinier for valg af antibiotika, som Fødevarestyrelsen har udstukket, og det er positivt.
- Stigningen i forbruget er altså navnlig sket for de typer af antibiotika, der ikke er kritisk vigtige for behandling af mennesker, deriblandt tetracyklin. Det er vigtigt at holde fast i.
- Tetracyklin og andre ikke kritisk vigtige antibiotika bruges ofte til flokmedicinering, hvor en hel sti af grise behandles på én gang via foder eller drikkevand.
- At behandle en hel flok grise frem for enkelte dyr kan være en fornuftig strategi, især i et intensivt produktionssystem. Grise, der går sammen i en sti, er i tæt kontakt og smitter let hinanden. Ved at behandle hele flokken, kan man hindre et større sygdomsudbrud

ved at få behandlet de dyr, der endnu ikke viser sygdomstegn, men som allerede er smittet og selv smitter videre.

- Spørgsmålet om udviklingen af resistente bakterier er en problematik, jeg tager meget alvorligt. Et øget antal resistente bakterier i dansk kød kan have alvorlige konsekvenser for folkesundheden. Vi skal derfor være parat til at gribe ind med øget overvågning og kontrol, hvis der er tegn på en stigning i forekomsten af resistente bakterier i dansk kød.
- Der er et markant højere niveau af resistens i udenlandsk svinekød end i dansk svinekød. Både i dansk og udenlandsk kød drejer det sig dog især om resistens over for de ikke kritisk antibiotika. Det ved vi fra DANMAP overvågningsprogrammet for brug af antibiotika og forekomst af antibiotikaresistens i dyr, fødevarer og mennesker.
- Generelt indeholder dansk svinekød færre resistente bakterier end udenlandsk kød. Det kan vi glæde os over, men der skal samtidigt ikke herske tvivl om, at der bliver grebet ind over for farligt kød, uanset hvor det kommer fra. Hvis Fødevarestyrelsen i stikprøvekontrollen vurderer, at kødet er farligt for

forbrugerne, trækkes det naturligvis tilbage fra markedet.

- Det er selvfølgelig risikoen for udviklingen af resistens, som er grunden til, at antibiotikaforbruget skal følges meget nøje.
- Heldigvis er der nu også internationalt sat fokus på problemet, både i EU og på verdensplan i FN's Codex samarbejde [mellem FAO og WHO].
- Men selvom vi altså herhjemme ligger lavt i international målestok, og selvom vi er lykkedes med at flytte forbruget fra kritisk til mindre kritisk antibiotika, så mener jeg stadigvæk, at det er vigtigt at vi får knækket kurven for det stigende forbrug, som vi har set de seneste ti år.
- Derfor fremsætter jeg nu en række initiativer, der skal sikre, at forbruget af antibiotika ikke fortsat stiger, men at der er en fornuftig anvendelse hele vejen rundt.
- Det sker blandt andet ved at give en advarsel, det vil sige et 'gult kort' til dyrlæger og landmænd, når antibiotikaforbruget er på et uforholdsmæssigt højt niveau.

- Fødevarestyrelsen kan så påbyde relevante landmænd og dyrlæger en handlingsplan.
- Og hvis ikke handlingsplanens mål bliver nået, kan Fødevarestyrelsen om nødvendigt sætte ind med skærpede krav, altså flere påbud om ting, der skal gennemføres.
- Men nye initiativer gør det ikke alene. Vi kan kun løse problemet, hvis både dyrlæger og landmænd arbejder i samme retning som myndighederne. Dyrlægerne med deres faglige kunnen og landmændene med deres kendskab til forholdene i egen besætning. Jeg har noteret mig med tilfredshed, at landbrugserhvervet vil lave en "best practice" manual, som skal hjælpe besætningsejerne til en bedst mulig produktion af grise og optimal anvendelse af antibiotika. Man vil gå ud og tage ved lære af de gode eksempler.
- Danmark skal fortsat være i førertrøjen når det gælder fødevarsikkerhed og folkesundhed. Derfor er de fremsatte initiativer nødvendige.